

Fundació Studium Aureum
Temporada 2021-22, concert núm. 1

Georg Friedrich Haendel
Dixit Dominus / Concerto grosso op. 6

in memoriam Miquel Dols

Georg Friedrich Haendel

1685-1759

Concerto grosso op. 6, núm 5 (1739)

per a orquestra de cordes i continu

Larghetto

Allegro

Presto

Largo

Allegro

Menuet

Dixit Dominus (1707)

per a solistes, cor a 5 veus, cordes i continu

Coro: Dixit Dominus

Aria: Virgam virtutis tuae (Alto)

Aria: Tecum principium in die virtutis (Soprano)

Coro: Juravit Dominus

Coro: Tu es sacerdos in aeternum

Soli e Coro: Dominus a dextris

Coro: Judicabit in nationibus

Soli e Coro: De torrente in via bibet

Coro: Gloria Patri, et Filio

No està permès l'enregistrament d'àudio o vídeo del concert sense autorització prèvia.

Es prega desconnectar el telèfon mòbil.

No está permitida la grabación de audio o vídeo del concierto sin autorización previa.

Por favor desconecte su teléfono móvil.

Studium Aureum

amb intruments de l'època

Solistes:

Sopranos: Raquel Ribas
Maria Rosselló
Tenor: Antonio Aragón
Contratenor: David Sagastume

Orquestra:

Concertino: Ramon Andreu*
Violins: Alfredo Ardanaz, Cecilia Clares, Ricardo Duato,
Enrique Pastor, Xavier Pericàs, Catalina Reus*, Marta Saura
Viols: M José Gómez de la Vega*, Margalida Gual, Lourdes Pons
Violoncel: Miquel Àngel Aguiló*, Rosa Cañellas
Violone: Francesc Aguiló
Orgue: Pedro Aguiló

*Solistes Concerto grosso

Cor:

Sopranos I: Maria Mulet, Do-in Peleteiro, Raquel Ribas,
Maria Rosselló, Asumpta Serra
Sopranos II: M José Campaner, Bàrbara Femeníes, Guida A. Roig,
Francesca M Salas
Contralts: Gemma Clarissó, Amelia Forteza, Joana M Furió, Ció Gener,
Rose-Marie Iglesias, David Sagastume, Montserrat Sobrevies
Tenors: Antonio Aragón, Guillem Nicolau, Jordi Ohms,
Àngel M Pomar, Rafel Sitges
Baixos: Joan J. Fiol, Jaume Llull, Pere Mateu, Llorenç Melià,
José Gabriel Serrano, Joan Carles Simó

Director:

Carles Ponseti Verdaguer

Xerrada introductòria al concert: Mercè Pons; compositora

Haendel / Studium Aureum

Notes al programa: Joan Carles Simó

El Concerto grosso op 6, 5 és un concert dividit en sis moviments on es donen intervencions solistes del violí I i violí II, així com del violoncel. El concerto no va ser escrit per cap ocasió especial, sinó que s'interpretava en els interludis d'òperes i oratoris. Va ser publicat el 1739, va tenir molt d'èxit tot d'una i va ser considerat prou bo per interpretar-lo en la primera commemoració del compositor.

Com es freqüent en la música del compositor, reutilitza material d'altres obres, concretament de l'Oda de Sta Cecília composta el mateix 1739. El primer moviment és una obertura francesa que va seguida d'un allegro amb una impressionat fuga en ReM. El tercer moviment és un presto seguit d'un largo que segueix els patrons de Corelli amb els dos violins solistes en contrapunt. El cinquè moviment és un allegro per a *tutti* seguit d'un minuet final, reelaboració del minuet de l'Oda. Aquest darrer moviment no consta en la primera edició del concerto i va ser afegit posteriorment pel propi Haendel.

El 1706, Haendel inicia un viatge a Itàlia que es perllonga durant tres anys. Haendel anirà a Roma, Florència, Nàpols i Venècia. És precisament a Roma, l'abril de 1707, on acabarà la composició del "Dixit Dominus" quan tenia 22 anys. En aquesta obra experimenta les coses apreses a Itàlia, concretament el que havia escoltat de les composicions de Vivaldi.

L'obra alterna cors i àries per a solistes, aportant dramatisme i contingut emocional al psalm, que es converteix en una autèntica cantata sacra en nou parts. El text correspon al psalm 110 usat habitualment en les celebracions dominicals i les festes marianes i fou encàrrec del cardenal Carlo Colonna, molt lligat a l'ordre carmelita. Segurament l'obra es va estrenar a l'església de Sta. Maria di Monte Santo (coneguda com l'església dels artistes), a la Piazza del Popolo de Roma el mes de juliol d'aquell any 1707.

Tot i ser una obra primerenca del compositor, es pot veure la complexitat del contrapunt i un gran virtuosisme. També Haendel explora noves formes en la música avançant-se al seu temps. Efectivament, el significat del salm és l'afirmació contundent del paper de Crist com a jutge, vencedor i fill etern de Déu. El text, doncs, és certament violent i propi de l'Antic Testament, però amb tocs poètics de gran bellesa, cosa que permet a Haendel desplegar tot un ventall de contrastos i virtuosismes en aquesta composició.

L'obra comença espectacularment amb una mescla de cor i solistes de caire virtuós i amb gran força dramàtica en la articulació de les paraules que donen títol al psalm: *Dixit Dominus*, i que conviden a seguir escoltant la resta fins a l'esplendorós glòria final.

L'obra és considerada la primera obra mestra del geni i va donar peu a Haendel a compondre oratoris i òperes exitoses.

No és per casualitat, doncs, que Studium interpreti aquesta obra com a inici d'una temporada tan especial com aquesta del 2021-2022, després d'un llarg període de restriccions i patiments: Studium, que en llatí vol dir esforç, però també passió, zel, aplicació, ha intentat, des dels seus inicis en 1982, aportar el seu capital humà per a progressar en el món de la música i afrontar els reptes que aquesta planteja quant a la seva interpretació, comprensió i presentació al públic.

Aquesta experimentació i exploració en el repertori és també un viatge, com el que va fer Haendel, que ens ha dut en els ja més de 39 anys de vida, a poder afrontar obres de complexitat considerable i posar-les al servei i gaudi de la societat, cosa que ens permet créixer a tots plegats, com el viatge a Itàlia va permetre a Haendel créixer en les seves aspiracions musicals i en la perfecció formal.

No és ben bé que vulguem equiparar-nos al gran compositor, però sí que anem veient en els distints reptes que se'ns plantegen la manera d'avançar, de trobar el sentit a les notes i de poder-ho expressar tot plegat per a vosaltres, el públic que ens segueix i que ens valora. Després de la pandèmia que ens ha colpit, volem, doncs, retrobar l'alegria i el goig dins aquest compromís amb la interpretació que ens caracteritza i seguint la nostra línia habitual de feina i de sinceritat i ho feim amb una obra realment vibrant i colpidora.

Quan vàrem començar a assajar el "Dixit Dominus", ens va sorprendre la complexitat posada al servei d'una idea simple i alhora riquíssima: "El senyor va dir". Les paraules, les promeses, allò que poc a poc s'anirà construint segons la voluntat divina és el que ens mostra el text i nosaltres anem també construint, seguint les pautes, acaronant les notes, els compassos, vivint les fugues i respirant alleujats, si el resultat és satisfactori. Des que diem el primer "dixit" fins l'amén l'esperit s'eleva progressivament, potser com els primers cantaires que varen interpretar l'obra el 1707, i ens sentim units a una mena de projecte universal que ens fa més solidaris, més propers a l'ésser humà i més sensibles als patiments de les persones. Tant de bo els puguem alleujar una mica amb les nostres veus i la nostra música (*iuravit Dominus et non poenitebit eum*).

Gràcies a tothom que ha fet possible aquest i molts altres concerts.

Haendel / Studium Aureum

Notas al programa: Joan Carles Simó

El Concerto grosso op 6 n. 5 de Haendel, es un concierto dividido en seis movimientos, donde se dan intervenciones solistas del violín I y violín II, así como del violonchelo. El concierto no fue escrito para ninguna ocasión especial, sino que se interpretaba en los interludios de óperas y oratorios. Fue publicado en 1739, tuvo mucho éxito de repente y fue considerado suficientemente bueno para interpretarlo en la primera conmemoración del compositor.

Como es frecuente en la música del compositor, reutiliza material de otras obras, concretamente de la Oda a Santa Cecilia compuesta el mismo 1739. El primer movimiento es una apertura francesa que va seguida de un allegro con una impresionante fuga en ReM más centrada en la armonía que en el contrapunto. El tercer movimiento es un presto seguido de un largo que sigue los patrones de Corelli con los dos violines solistas en contrapunto. El quinto movimiento es un allegro para tutti seguido de un minué final, reelaboración del minué de la Oda. Este último movimiento no consta en la primera edición del concierto y fue añadido posteriormente por el propio Haendel.

En 1706, Handel inicia un viaje a Italia que se prolonga durante tres años. Handel irá a Roma, Florencia, Nápoles y Venecia. Es precisamente en Roma, en abril de 1707, donde terminará la composición del "Dixit Dominus" cuando tenía 22 años. En esta obra experimenta las cosas aprendidas en Italia, concretamente lo que había escuchado de las composiciones de Vivaldi.

La obra alterna coros y arias para solistas aportando dramatismo y contenido emocional al salmo, que se convierte en una auténtica cantata sacra en nueve partes. El texto corresponde al salmo 110 usado habitualmente en las celebraciones dominicales y las fiestas marianas y fue encargo del cardenal Carlo Colonna, muy ligado a la orden carmelita. Seguramente la obra se estrenó en la iglesia de Sta. Maria di Monte Santo (conocida como la iglesia de los artistas), en la Piazza del Popolo de Roma el mes de julio de aquel 1707.

A pesar de ser una obra temprana del compositor, se puede ver la complejidad del contrapunto y un gran virtuosismo. También Haendel explora nuevas formas en la música adelantándose a su tiempo. Efectivamente, el significado del salmo es la afirmación contundente del papel de Cristo como juez, vencedor e hijo eterno de Dios. El texto, pues, es ciertamente violento y propio del Antiguo Testamento, pero con toques poéticos de gran belleza, lo que permite a Handel desplegar todo un abanico de contrastes y virtuosismos en esta composición.

La obra comienza espectacularmente con una mezcla de coro y solistas de carácter virtuoso y con gran fuerza dramática en la articulación de las palabras que dan título al salmo: *Dixit Dominus*, y que invitan a seguir escuchando el resto hasta el esplendoroso gloria final. La obra es considerada la primera obra maestra del genio y dio pie a Haendel a componer otros oratorios y óperas exitosas.

No es por casualidad, pues, que Studium interprete esta obra como inicio de una temporada tan especial como esta del 2021-2022, tras un largo periodo de restricciones y sufrimientos: Studium, que en latín significa esfuerzo, pero también pasión, celo, aplicación, ha intentado, desde sus inicios en 1982, aportar su capital humano para progresar en el mundo de la música coral y afrontar los retos que ésta plantea en cuanto a su interpretación, comprensión y presentación al público. Esta experimentación y exploración en el repertorio coral es también un viaje, como el que hizo Haendel, que nos ha llevado en los ya más de 39 años de vida, a poder afrontar obras de complejidad considerable y ponerlas al servicio y disfrute de la sociedad, lo que nos permite crecer a todos, como el viaje a Italia permitió a Haendel crecer en sus aspiraciones musicales y en la perfección formal.

No es exactamente que queramos equipararnos al gran compositor, pero sí que vamos viendo en los distintos retos que se nos plantean la manera de avanzar, de encontrar el sentido a las notas y de poder expresar todo ello a vosotros, el público que nos sigue y que nos valora. Después de la pandemia que nos ha golpeado, queremos, pues, reencontrar la alegría y el gozo dentro de este compromiso con la interpretación que nos caracteriza, siguiendo nuestra línea habitual de trabajo y de sinceridad, y lo hacemos con una obra realmente vibrante y sobrecogedora .

Cuando empezamos a ensayar el "Dixit Dominus", nos cautivó la complejidad puesta al servicio de una idea simple y al mismo tiempo riquísima: "El señor dijo". Las palabras, las promesas, lo que poco a poco se irá construyendo según la voluntad divina es lo que nos muestra el texto y nosotros vamos también construyendo, siguiendo las pautas, acariciando las notas, los compases, viviendo las fugas y respirando aliviados, si el resultado es satisfactorio. Desde que decimos el primer "dixit" hasta el amén el espíritu se eleva progresivamente, quizá como los primeros cantantes que interpretaron la obra en 1707 y nos sentimos unidos a una especie de proyecto universal que nos hace más solidarios, más cercanos al ser humano y más sensibles a los sufrimientos de las personas. Ojalá los podamos aliviar un poco con nuestras voces y nuestra música (*iuravit Dominus et non poenitebit eum*).

Gracias a todos los que han hecho posible este y muchos otros conciertos.

Volem retre avui homenatge a una d'aquelles persones que ens han acompanyat amb ànima i coratge durant una llarga i profitosa etapa de franca complicitat. Parlar d'en Miquel Dols, per a nosaltres, és parlar sobretot d'un amic, un amic que va voler compartir amb entusiasme i compromís el nostre projecte, del qual va formar part com un més de nosaltres. Amb el seu tarannà generós i aglutinador feia que El Pesquero fos un lloc de trobada, un cau on sabies que sempre series ben rebut, acollit i ben tractat.

En una societat massificada, on s'ha perdut la calidesa del tracte humà, els seus amics sabíem que allà hi trobaríem "ca nostra". Ell ens ha acompanyat sempre amb generositat i empena. Per això, només tenim paraules d'agraïment, afecte i remembrança.

El Pesquero, i tot el seu equip, han estat sempre darrere de la Fundació Studium fent els sopars de mecenes, convidant tots els abonats a un còctel de fi de temporada, organitzant, acuradament, el sopar musical de cada any, i tants moments que sempre tindrem en el record.

Per a mi, com a responsable de la Fundació Studium, una de les satisfaccions més grans és poder sentir que persones i entitats d'aquesta qualitat humana formen part de la cada vegada més gran família que formam tots.

La nostra premissa: "una manera d'entendre la música" és, alhora, una forma de compartir i progressar junts.

Miquel, segueixes al nostre costat!

Queremos rendir hoy homenaje a una de aquellas personas que nos han acompañado con alma y coraje durante una larga y provechosa etapa de franca complicidad. Hablar de Miquel Dols, para nosotros, es hablar sobre todo de un amigo, un amigo que quiso compartir con entusiasmo y compromiso nuestro proyecto, del que formó parte como uno más de nosotros. Con su talante generoso y aglutinador, él hacía que El Pesquero fuera un lugar de encuentro, una lugar donde sabías que siempre serías bien recibido, bien acogido y bien tratado.

En una sociedad masificada, donde se ha perdido la calidez del trato humano, sus amigos sabíamos que allí encontraríamos nuestra casa. Él nos ha acompañado siempre con generosidad y empuje. Por ello, sólo tenemos palabras de agradecimiento, afecto y recuerdo.

El Pesquero, y todo su equipo, han estado siempre detrás de la Fundación Studium haciendo las cenas de mecenas, invitando a todos los abonados a un cóctel de fin de temporada, organizando, cuidadosamente, la cena musical de cada año, y tantos momentos que siempre tendremos en el recuerdo.

Para mí, como responsable de la Fundación Studium, una de las mayores satisfacciones es poder sentir que personas y entidades de esta calidad humana forman parte de la cada vez mayor familia que formamos todos.

Nuestra premisa: "una manera de entender la música" es, al mismo tiempo, una forma de compartir y progresar juntos.

Miquel, isigues a nuestro lado!

Dixit Dominus

Dixit Dominus Domino meo:
Sede a dextris meis.
Donec ponam inimicos tuos,
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuae emittet
Dominus ex Sion:
dominare in medio inimicorum
tuorum.

Tecum principium
in die virtutis tuae
in splendoribus sanctorum:
ex utero ante luciferum genui te.

Iuravit Dominus,
et non paenitebit eum:

Tu es sacerdos in aeternum
secundum ordinem Melchisedech.

Dominus a dextris tuis,
confregit in die irae suae reges.

Iudicabit in nationibus,
implebit ruinas: conquassabit capita
in terra multorum.

De torrente in via bibet:
propterea exaltabit caput.

Gloria Patri, Filio et Spiritui Sancto
Et in saecula saeculorum.
Amen.

Oracle del Senyor al meu Senyor

Oracle del Senyor al meu senyor:
« Seu a la meua dreta,
fins que faci dels teus enemics
l'escabell dels teus peus. »

El Senyor enviarà,
des de Sió,
la vara del teu poder:
“impera enmig dels enemics”.

Ets príncep des del dia que vas
néixer, tens la glòria sagrada; des
del si de la mare, abans de l'aurora,
com rosada, ell t'ha engendrat.

El Senyor no es desdiu
del que jurà:

Ets sacerdot per sempre
com ho fou Melchisedec.

El Senyor és al teu costat:
abat els reis el dia que s'indigna;

judica els pobles,
els omplirà de runes,
tallarà caps arreu de la terra.

En plena campanya beurà
al torrent i després aixecarà el cap.

Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant.
Com era al principi, ara i sempre, i
pels segles dels segles.
Amén.

Dijo el Señor

Dijo el Señor a mi Señor:
Siéntate a mi derecha,
mientras pongo a tus enemigos
como estrado de tus pies.

El Señor desde
Sión extenderá
la vara de tu poder:
domina en medio de tus enemigos.

Contigo está la dignidad de príncipe
desde el día de tu nacimiento,
en el esplendor de la santidad:
Yo te he engendrado antes del amanecer.

El Señor lo ha jurado
y no se arrepentirá:

"Tú eres sacerdote para siempre
según el orden de Melchisedec".

El Señor a tu lado abatirá a
los reyes en el día de su ira.

Él juzgará entre las naciones,
amontonará las ruinas y
pisará cabezas por toda la tierra.

Beberá del arroyo en el camino; es
por ello que llevará la cabeza bien alta.

Gloria al Padre, Hijo y Espíritu Santo.
Por los siglos de los siglos.
Amén.

Traducció i adaptació dels textos: Joan Carles Simó

Temporada de concerts 2021-2022

1	Diumenge, 31 d'octubre Auditori del conservatori	19:30	Georg Friedrich Haendel Dixit Dominus / Concerto grosso op. 6, n. 5
2	Diumenge, 21 de novembre Auditori del conservatori	19:30	Britten / Finzi / Warlock / Holst Música per a orquestra de cordes
3	Diumenge, 19 de desembre Església de la Mercè	20:30	Marc-Antoine Charpentier In nativatem Domini H 416 / Magnificat H 78

4	Diumenge, 23 de gener Auditori del conservatori	19:30	Gounod / Fauré / Mompou / Montsalvatge / Oltra Obres per a cor i piano
5	Diumenge, 20 de febrer Auditori del conservatori	19:30	Tresors del barroc Claudio Monteverdi / Alessandro Grandi
6	Diumenge, 20 de març Auditori del conservatori	19:30	Mercè Pons Cantata "Thálamos" estrena absoluta
7	Diumenge, 8 de maig Auditori del conservatori	19:30	Wofgang Amadeus Mozart Requiem KV 626

Preus abonament temporada 2021 / 2022	
Amics d'Studium Individual	125 €
Amics d'Studium familiar (2 persones)	240 €
Amics d'Studium familiar (3 persones)	350 €
Amics d'Studium increment lliure a partir de la quota bàsica	voluntària
Amics patrocinadors a partir de	500 €
Patrocinadors a partir de	1.000 €

Preus entrades 2021 / 2022	Platea	Lateral
Tots els concerts estudiants i menors de 16 anys	10 €	5 €
Concerts 1-2-6	25 €	20 €
Concerts 3-4-5	20 €	15 €
Concert 7	30 €	25 €

Concert extraordinari pels abonats de la temporada 2019-2020
concert fora d'abonament

Diumenge, 29 de maig de 2022 Auditori del conservatori (Palma)	19:30	L. van Beethoven
---	-------	------------------

www.fundaciostudiumaureum.cat / email: info@fundaciostudiumaureum.cat

Rotger

DURENDESA[®]
ASESORES INMOBILIARIOS

 Fundació per al
Conservatori Superior
de Música i Dansa de les Illes Balears

MUSICASA

